

Tid: kl. 08:30-12:00

Plats: Styrelserummet (Regionens hus)

Ordförande

Jenny Sellsve (S)

Ledamöter

Susanne Pettersson Graff (S)

Sonny Hoffman (V)

Björn Lekedal (KD)

Catarina Espmark (M), Vice ordförande

Johannes Andersson (C)

Ronny Karlsson (SD)

Ersättare

Kent Wassdahl (S)

Elvira Broddesson Ericsson (S)

Hanne Krogfjord (V)

Bo Eriksson (KD)

Jennie Klaesson (M)

Pelle Simonsson (C)

Andrea Fors (SD)

Övriga

1. Program för kollektivtrafiknämnden 17 maj
Beslutsunderlag
 - Program för kollektivtrafiknämnden den 17 maj 2023
2. Val av justerare och tid för justering
Ärendebeskrivning
Tid för justering: måndag 22 maj (digitalt)
3. Fastställande av föredragningslista
Ärendebeskrivning
Enligt reglemente för kollektivtrafiknämnden har preliminär föredragningslista över de ärenden som avses bli behandlade vid sammanträdet utsänts till ledamöter och ersättare.

Förslag till beslut
Preliminär föredragningslista fastställs som slutgiltig föredragningslista.
4. Informationer (KTN/5/2023)
Ärendebeskrivning
 - Förtroendemannautbildning
 - Bolag – roller och ansvar
 - Samverkan med kommunerna: Särskild kollektivtrafik
 - Tågstrategi 2040 (se [En spännande Norrtågsresa – Norrtåg AB \(norrtagab.se\)](#))
 - Information från kurser/konferenser/nätverk
5. Regionala utvecklingsdirektörens rapport (KTN/4/2023)
Ärendebeskrivning
 - Läget i organisationen
 - Månadsrapporter Särskild kollektivtrafik (SÄK)
 - *Fördelning av investeringsbudget för kollektivtrafiknämnden 2024 (KTN/31/2023) utgår då nämndens verksamheter inte äskat om några ny- eller reinvesteringar för 2024*
 - Förtroendemannautbildning gällande *Samverkan med kommunerna: Trafikplanering, trafikutveckling samt Samverkan med övriga norrlandslän: Norrtåg, biljett- och betalsystem flyttas till septembersammanträdet*
Beslutsunderlag
 - Månadsrapport Särskild kollektivtrafik (SÄK) 2023 Ekonomirapport mars (KTN/53/2023)
 - Månadsrapport Särskild kollektivtrafik (SÄK) 2023 - Kundnöjdhetsrapport Anbarο mars (KTN/53/2023)
6. Uppföljning av trafikförsörjningsprogram samt årlig rapport om allmän kollektivtrafik (KTN/35/2023)

Ärendebeskrivning

Kollektivtrafiknämnden fastställde den 19 januari 2023, § 8, en verksamhetsplan och uppföljningsplan för 2023. Enligt fastställd plan ska nämnden vid sitt sammanträde i maj följa upp länets trafikförsörjningsprogram (Trafikförsörjningsprogram Jämtlands län 2021–2026, RUN/287/2019). Årets uppföljning består av en lägesavstämning av arbetet inom de strategier som programmet omfattar liksom de insatser som fastställts i Handlingsplan för Trafikförsörjningsprogram 2021–2026 (RUN/520/2021).

Ärendet omfattar även rapport om den allmänna kollektivtrafiken, där Transportstyrelsen har tillsynsmandat av artikel 7.1 i EU:s kollektivtrafikförordning. Enligt förordningen ska varje behörig myndighet årligen publicera en samlad rapport om den allmänna kollektivtrafiken. Denna rapport avser den allmänna kollektivtrafiken år 2022 för Region Jämtland Härjedalen. I rapporten redovisas beslut om allmän trafikplikt, aktuella trafikavtal, finansiering, resor, trafikutbud, effektivitet och kvalitet.

Förslag till beslut

1. Uppföljning av Trafikförsörjningsprogram Jämtlands län 2021–2026 godkänns.
2. Rapport Allmän kollektivtrafik 2022 skickas till Transportstyrelsen enligt upprättat förslag.

Expedieras till

Transportstyrelsen

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Uppföljning av trafikförsörjningsprogram samt årlig rapport om allmän kollektivtrafik
- Uppföljning Trafikförsörjningsprogram Jämtlands län 2021-2026
- Rapport Allmän kollektivtrafik 2022

7. Uppföljning av kollektivtrafiknämndens internkontrollplan 2023 (KTN/15/2023)

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 6 kap. 6 § ska kollektivtrafiknämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. Nämnden ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Kollektivtrafiknämndens internkontrollplan 2023 fastställdes den 19 januari 2023, § 9, och ska följas upp i maj och i november.

Internkontrollplanen bygger på en sammanställning av risker förknippade med regionens strategier för länets utveckling, medarbetare och ekonomi samt prioritering utifrån sannolikhet och väsentlighet. Sju risker har prioriterats för uppföljning.

Arbetet med riskerna i internkontrollplanen är påbörjad och pågående. Samtidigt pågår rekryteringar i verksamheten, ny områdeschef är rekryterad, rekrytering av affärsanalytiker/controller pågår och rekrytering av marknadschef startar upp. Detta

innebär en hög arbetsbelastning som även påverkar utrymmet att aktivt arbeta med uppföljningar.

Inga noterade väsentliga avvikelser/konsekvenser kopplat till de i internkontrollplanen identifierade riskerna har framkommit under perioden.

Förslag till beslut

Uppföljning av kollektivtrafiknämndens internkontrollplan 2023 godkänns.

Expedieras till

Regionstyrelsen

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Uppföljning av kollektivtrafiknämndens internkontrollplan 2023
- Kollektivtrafiknämndens internkontrollplan 2023: Uppföljning maj

8. Redovisning av åtgärder för att nå en ekonomi i balans (KTN/57/2023)

Ärendebeskrivning

Kollektivtrafiknämndens budget hade vid årets ingång ett budgetgap (underskott) på cirka 21,5 miljoner kronor. I den månadsrapport för februari månad som behandlades vid nämndens sammanträde i april, § 30, har helårsprognosen justerats till – 18,9 miljoner kronor. I samband med att månadsrapporten behandlades beslutade nämnden att ge regiondirektören i uppdrag att till nämndens sammanträde i maj redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att nå en ekonomi i balans samt föreslå eventuella ytterligare åtgärder.

Förvaltningen har inom ramen för sina mandat genomfört en rad åtgärder för att minska budgetgapet och på sikt kunna få en budget som är i balans. En sammanställning av de viktigaste delarna beskrivs i *PM Redovisning av åtgärder för att nå en ekonomi i balans*, daterad 2023-05-04.

Kollektivtrafiken har ställts inför exceptionella utmaningar under de senaste åren. Pandemin 2020 och de restriktioner som den medförde innebar ett kraftigt minskat resande och därmed förlorade intäkter. De förlorade intäkterna ersattes delvis genom statsbidrag. Resandet och intäkterna har återhämtat sig starkt under slutet av 2022 och inledningen av 2023, men ännu är det en bit kvar till 2019 års nivå, innan pandemin. I inledningen av 2022 steg dessutom bränslepriserna mycket kraftigt till följd av dels en ökad reduktionsplikt (inblandning av biodrivmedel) samt dels kriget i Ukraina. I spåren av detta har också inflationen ökat snabbare än på länge. I ett försök att minska inflationen har Riksbanken höjt räntorna. Allt detta påverkar direkt kostnadsnivåerna i trafikavtalen.

I den tertialrapport per april som kommer att behandlas vid nämndens sammanträde i maj lämnas en helårsprognos på -15,9 miljoner kronor, vilket är 3 mnkr bättre än den prognos som lämnades efter februari. De åtgärder som vidtagits inom förvaltningen syftar till att på sikt nå en budget i balans, men vilken effekt dessa åtgärder kommer att ge på kort sikt, och under 2023, är svårt att uppskatta så här tidigt på året. Hur omvärldsläget utvecklas, och hur detta kommer att påverka utvecklingen av såväl

drivmedelspriser som inflationstakt, är svårt att sia om, och är heller ingenting som ligger inom förvaltningens eller nämndens kontroll. Utifrån att merparten av nämndens kostnader härrör till ingångna trafikavtal vars kostnadsnivåer i hög grad påverkas av yttre faktorer, att merparten av redan vidtagna åtgärder förväntas ge effekt först på lite längre sikt samt att nämnden efter april ändå lämnar en förbättrad prognos vidtas i dagsläget inga ytterligare åtgärder. Den ekonomiska utvecklingen kommer dock att följas noggrant, och beroende på hur helårsprognosen ser ut efter juni månad och i samband med delårsrapporten per augusti kan nya åtgärder behöva presenteras.

Månadsrapporten för Region Jämtland Härjedalens totala verksamhet visar efter mars en helårsprognos på – 300 miljoner kronor. Med anledning av detta beslutade regionstyrelsen den 2 maj, § 62, att utifrån styrelsens helhetsansvar för regionens samtliga verksamheter och ekonomiska ställning ge regiondirektören i uppdrag att till regionstyrelsens sammanträde den 30–31 maj återkomma med förslag på ytterligare eventuella åtgärder som behöver behandlas politiskt. Ärendet bereds förvaltningsövergripande av regionledningen, och kan komma att resultera i förslag som i förlängningen kan få påverkan även på kollektivtrafiknämndens verksamhet.

Förslag till beslut

1. Upprättad redovisning av vidtagna åtgärder för att få en ekonomi i balans godkänns.
2. Regiondirektören får i uppdrag att utifrån den ekonomiska utvecklingen återrapportera behovet av eventuella nya åtgärder vid nämndens sammanträde i september.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Redovisning av åtgärder för att nå en ekonomi i balans
- PM Redovisning av åtgärder för att nå en ekonomi i balans
- §30 Kollektivtrafiknämnden Månadsrapport februari 2023

9. Månadsrapport mars 2023 (KTN/7/2023)

Ärendebeskrivning

Förutom de mer genomgående uppföljningar som görs av nämndens verksamheter per tertial, så sammanställs också kortare månadsrapporter efter februari, mars, maj, juni, september, oktober och november. Månadsrapporterna behandlar kortfattat ekonomi, verksamhet och personal. Den nu föreliggande är årets andra rapport.

Inom kollektivtrafiken märks en återgång inom resandet men även påverkan av en kostnadsdrivande samhällsutveckling. Konsumentintäkter är i nivå med budget men ökade trafik kostnader medför att ackumulerat utfall överstiger den tilldelade budgetramen med -3,2 mkr. Detta följer den förväntade utvecklingen och verksamheten lämnar en prognos för helårsutfall med -18,9 mkr.

Antal anställda har ökat under perioden då verksamheten hämtar hem tidigare köpta tjänster.

Förslag till beslut

Kollektivtrafiknämndens månadsrapport för mars 2023 godkänns.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Månadsrapport mars 2023
- Månadsrapport mars 2023 Kollektivtrafiknämnden

10. Terialrapport april 2023 (KTN/29/2023)

Ärendebeskrivning

Kollektivtrafiknämndens verksamhetsplan för 2023 fastställdes i januari 2023, § 8. Regionfullmäktige har i Regionplan och budget 2023-2025 beslutat om fyra strategier:

- Strategi för länets utveckling
- Strategi för våra medarbetare
- Strategi för ekonomi
- Strategi för vård

Enligt tidplan för uppföljning inom Region Jämtland Härjedalen har kollektivtrafiknämndens verksamhetsområden inlämnat en tertialrapport per april 2023. I denna rapport följs verksamhet, mål, ekonomi och medarbetare upp.

Kollektivtrafiknämnden bedriver verksamhet utifrån tre av regionens fyra strategier. Det finns sex strategiska inriktningar som har tolv verksamhetsmål kopplat till sig. Den samlade bilden för kollektivtrafiknämndens sex strategiska inriktningar och underliggande tolv verksamhetsmål är att dessa är delvis uppfyllda och arbete pågår. För verksamhetsmålen är 33% gröna (helt uppfyllda), 50% gula (delvis uppfyllda) och 17% röda (ännu ej uppfyllda). Det är i huvudsak inom strategi för medarbetare som verksamhetsmålen är uppfyllda, tre av fem mål är helt uppfyllda.

Ekonomiskt utfall per april visar att ackumulerad avvikelse mot budget uppgår till -4,9 mkr. Prognostiserad avvikelse mot budget för helåret 2023 uppgår -15,9 mkr, vilket är en förbättring med tre miljoner jämfört med tidigare prognos.

Sjukfrånvaron ligger totalt på 3,5 %, vilket inte når målvärdet på max 3% sjuktimmar i procent av ordinarie arbetstid. Jämfört med föregående år har sjukfrånvaron ökat med 1,4 procentenheter.

Förslag till beslut

Kollektivtrafiknämndens tertialrapport per april 2023 godkänns.

Expedieras till

Regionstyrelsen

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Tertialrapport april 2023
- Tertialrapport April 2023 Kollektivtrafiknämnden

11. Kollektivtrafiknämndens sammanträdestider 2024 (KTN/32/2023)

Ärendebeskrivning

Enligt punkt 4.1 i kollektivtrafiknämndens reglemente ska nämnden för varje kalenderår upprätta en plan över sina sammanträden. Ett förslag till

sammanträdestider för 2024 för kollektivtrafiknämnden har upprättats. I förslaget har kommunallagens (2017:725) föreskrifter om den ekonomiska förvaltningen beaktats samt andra viktiga hålltider i Region Jämtland Härjedalens planerings- och uppföljningsprocess. En samordning med regionfullmäktige, regionstyrelse och övriga nämnder har också gjorts i syfte att skapa en väl fungerande ärendehanteringsprocess.

Sammanträdeskalendern behöver ta hänsyn till SKR:s och Norra Sjukvårdsförbundets sammanträdestider. Dessa är dock ännu inte fastställda, vilket har gjort att fullmäktige kommer att fastställa sina sammanträdestider för 2024 först vid fullmäktiges möte 20–21 juni. Regionstyrelsen fastställer sina tider 30–31 maj. Skulle sammanträdesplaneringen behöva revideras på ett sådant sätt att det påverkar föreslagna datum för kollektivtrafiknämndens sammanträden kommer detta att hanteras vid nämndens sammanträde i september.

Utöver nämndens egna sammanträden har regionstyrelsen även planerat in en gemensam planeringsdag och budgetdag för regionstyrelse och nämnder. Dessa kommer preliminärt att genomföras den 27 februari respektive den 27 november. Slutliga datum fastställs av regionstyrelsen 30-31 maj.

Förslag till beslut

Följande sammanträdesdagar fastställs för kollektivtrafiknämnden 2024:

21 februari

10 april

22 maj

18 september

16 oktober

20 november

18 december

Expedieras till

Kollektivtrafiknämndens ledamöter och ersättare

Sekretariatet

Regionstabschef

Regional utvecklingsdirektör

Områdeschef kollektivtrafik

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Kollektivtrafiknämndens sammanträdestider 2024

12. Ombudsinstruktion årsstämma 2023 Svensk Kollektivtrafik (KTN/47/2023)

Ärendebeskrivning

Svensk Kollektivtrafik har kallat till årsstämma den 23 maj 2023. Ombud för Region Jämtland Härjedalen ska delges Region Jämtland Härjedalens ställningstagande till de ärenden som ska behandlas på stämman och som inte är av stämoadministrativ karaktär.

Region Jämtland Härjedalens ombud för Svensk Kollektivtrafik är Jenny Sellsve, och ombudersättare är Leif Danielsson.

Svensk Kollektivtrafik är en bransch- och intresseorganisation för de regionala kollektivtrafikmyndigheterna och länstrafikbolagen i Sverige. Svensk Kollektivtrafik ger stöd och service till medlemmarna samt bedriver lobbying och opinionsbildning för att stärka och utveckla kollektivtrafiken. Organisationen bevakar utvecklingen inom området, koordinerar och fördjupar samverkan mellan medlemmar och företräder medlemmarnas intressen nationellt och internationellt.

I årsredovisning för 2022 som erhållits med kallelsen framgår det att resultat för föreningen Svensk Kollektivtrafik, efter finansiella poster, uppgår till – 558 683 kronor. Underskottet avräknas från tidigare resultat så att i ny räkning överföres 1 272 665 kronor. I bifogad revisionsberättelse framgår att den auktoriserade revisorn tillstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

För Svensk Kollektivtrafik Service AB uppgår resultat år 2022 till 1 027 753 kronor. Årets vinst disponeras så att i ny räkning överföres 7 389 585 kronor. Den auktoriserade revisorn tillstyrker att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen samt att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

För 2024 föreligger förslag till årsavgifter för aktiva medlemmar (punkt 11). Inga förändringar är föreslagna gällande medlems- och serviceavgifter för 2024 gentemot tidigare år. Medlemsavgiften är 150 000 kronor, och för Gotland och Luleå 100 000 kronor. Serviceavgiften beräknas per invånare i respektive län (1,45 kronor/inv. upp till 600 000 invånare och därefter 0,95 kronor/inv.).

Förslag till beslut

1. Region Jämtland Härjedalens ombud vid årsstämman för Svensk Kollektivtrafik bemyndigas att rösta för att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen enligt årsredovisningen samt att styrelse och vd beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret.
2. Region Jämtland Härjedalens ombud vid årsstämman för Svensk Kollektivtrafik bemyndigas att rösta för att medlems- och serviceavgifter fastställs enligt förslag.
3. Region Jämtland Härjedalens ombud vid årsstämman för Svensk Kollektivtrafik bemyndigas att rösta för de i övrigt till stämman framlagda förslagen.

Expedieras till

Ombud
Ombudersättare

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Ombudsinstruktion årsstämma 2023 Svensk kollektivtrafik
- Ärendelista Svensk Kollektivtrafik årsstämma 2023-05-23
- Röstlängd till Svensk Kollektivtrafiks årsstämma 2023-05-23
- Årsredovisning Svensk Kollektivtrafik 2022

- Valberedningens förslag till styrelse och revisorer till Svensk Kollektivtrafiks årsstämma 2023-05-23
- Årsavgifter 2024 Svensk kollektivtrafik

13. Ombudsinstruktion årsstämma 2023 Norrtåg AB (KTN/63/2023)

Ärendebeskrivning

Norrtåg AB har kallat till årsstämma den 25 maj 2023. Ombud för Region Jämtland Härjedalen ska delges Region Jämtland Härjedalens ställningstagande till de ärenden som ska behandlas på stämman och som inte är av stämoadministrativ karaktär.

Region Jämtland Härjedalens ombud är Jonas Andersson, och ersättare är Jennie Klaesson.

Norrtåg AB:s uppdrag är att bedriva persontrafik, genom avtal med trafikföretag eller i egen regi, med tåg inom och i anslutning till Norrland jämte därmed förenlig verksamhet. Därutöver ska bolaget tillhandahålla fordon och verkstad.

I den årsredovisning som erhållits med kallelsen framgår det att omsättningen (exkl. driftsbidrag) har uppgått till 264 146 tkr och resultatet efter finansiella poster till -24 tkr.

I bifogad revisionsberättelse tillstyrker revisorn, pwc, att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för Norrtåg AB. De tillstyrker även att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret. Bilagt finns även lekmannarevisionens granskningsrapport. Lekmannarevisorerna bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Lekmannarevisorerna bedömer att bolagets interna kontroll i huvudsak var tillräcklig.

På årsstämman ska arvoden för styrelsen och revisorer fastställas. Arvodena föreslås ligga kvar på samma procentsats utifrån prisbasbelopp.

På årsstämman ska punkt 12, tidplan för kommande års ägarråd, hanteras.

Förslag till beslut

1. Region Jämtland Härjedalens ombud vid årsstämman för Norrtåg AB bemyndigas att rösta för att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen enligt årsredovisningen, samt att styrelse och vd beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret.
2. Region Jämtland Härjedalens ombud vid årsstämman för Norrtåg AB bemyndigas att rösta för att arvoden fastställs enligt förslag.
3. Region Jämtland Härjedalens ombud vid årsstämman för Norrtåg AB bemyndigas att rösta för de i övrigt till stämman framlagda förslagen.

Expedieras till
Ombud
Ombudersättare

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Ombudsinstruktion årsstämma 2023 Norrtåg AB
- Kallelse Årsstämma Norrtåg AB 2023-05-25
- Bilaga 1 Röstlängd
- Bilaga 2a Årsredovisning 2022 Norrtåg AB
- Bilaga 2b Revisionsberättelse 2022 Norrtåg AB
- Bilaga 3a Lekmannarevisionens Granskningsrapport 2022
- Bilaga 3b Lekmannarevisionens Missiv till 2022 års granskning
- Bilaga 3c Lekmannarevisionens Grundläggande granskning 2022
- Bilaga 4 Ersättning till styrelse och lekmannarevision Norrtåg AB
- Bilaga 5 Nomineringar till styrelse och lekmannarevision Norrtåg AB
- Bilaga 6 Nominering ordförande Norrtåg AB (protokoll Förbundsdirektionens sammanträde 2023-04-05)

14. Inriktningsbeslut för upphandling allmän kollektivtrafik i Ragunda (KTN/18/2023)

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalen har som regional kollektivtrafikmyndighet det politiska och ekonomiska ansvaret för den samhällsfinansierade regionala kollektivtrafiken i länet.

Nuvarande trafikavtal för busstrafik i Ragunda gäller för perioden december 2015 till december 2023. Avtalet har förlängts med ett år till december 2024 genom förlängningsoption. Genom beslut om allmän trafikplikt avser regionen att ånyo upphandla stadstrafiken. Regionala utvecklingsnämnden beslutade i november 2020, § 168, att påbörja upphandlingsprocessen. I beslutet framgår att upphandlingsunderlaget ska godkännas av nämnden. Ansvaret för upphandlingen har överförs till kollektivtrafiknämnden. Ordförande och vice ordförande i kollektivtrafiknämnden utgör styrgrupp för upphandlingen. Föreliggande ärende ger förslag till inriktning för upphandlingen när det gäller frågor som rör avtalsperiod, avtalsform, drivmedel, utbud och trafikvolym.

Den inriktning som föreslås ligger i linje med det regionala trafikförsörjningsprogrammet för 2021–2016 (RUN/287/2019) och de strategier som där pekas ut för kollektivtrafikens utveckling. Samråd har skett med Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrland, Ragunda kommun samt med trafikföretag genom samråd inför upphandling (SIU). Efter kvalificering av anbudsgivare ska upphandlingsunderlag publiceras i maj 2023.

Den inriktning som föreslås är vald med hänsyn till vad som är ekonomiskt mest fördelaktigt och den önskade utvecklingen och styrningen av kollektivtrafiksystemet. Inriktningen sammanfattas nedan:

- Avtalslängd: 8,5 år (trafikperiod 2024-12 – 2032-06)
- Avtalsform: produktionsavtal där trafikföretaget ersätts utifrån trafikproduktion

- Drivmedel: Fossilfritt, med valfrihet för emissionfritt
- Linjenät och trafikutbud bygger i huvudsak på tidigare utbud

Utfallet av upphandlingen är svårbedömt och beror på många faktorer; konkurrens vid upphandlingstillfället, anbudsgivare, etcetera. Eventuellt finansieringsbeslut för trafiken kommer att hanteras närmare trafikstart, och resultatet av upphandlingen ligger till grund för beslut om Trafikplan och budget för 2025.

Förslag till beslut

1. Upphandling av busstrafiken i Ragunda ska ske enligt föreslagna principer för linjestreckningar, volymer, utbud, avtalslängd, avtalsform och drivmedel.
2. Beslutet om ovanstående principer innebär ett godkännande av upphandlingsunderlaget.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Inriktningsbeslut för upphandling allmän kollektivtrafik i Ragunda
- §12 Kollektivtrafiknämnden Upphandling Allmän kollektivtrafik Ragunda
- Protokollsutdrag Regionala utvecklingsnämnden 2020-11-17 § 168 Upphandling Allmän kollektivtrafik Åre respektive Ragunda (RUN/584/2020, RUN/638/2020)

15. Inriktningsbeslut för upphandling allmän kollektivtrafik linje 40 Östersund - Örnköldsvik (KTN/17/2023)

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalen har som regional kollektivtrafikmyndighet det politiska och ekonomiska ansvaret för den samhällsfinansierade regionala kollektivtrafiken i länet.

Nuvarande trafikavtal för busstrafik på Linje 40 har tecknats av kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län. Trafiken finansieras av kollektivtrafikmyndigheterna i Västernorrland och Jämtland Härjedalen, samt genom stöd från Trafikverket. Trafikavtalet gäller för perioden december 2020 till december 2024. Kollektivtrafikmyndigheten har genom beslut överlåtit ansvaret för upphandlingen till Region Jämtland Härjedalen, då det bedöms finnas samordningsvinster i samband med upphandlingen av trafiken i Ragunda, som görs samtidigt. Regionala utvecklingsnämnden fattade i december 2022, § 227, beslut om att påbörja upphandlingen. Ansvaret för upphandlingen har överförts till kollektivtrafiknämnden. Ordförande och vice ordförande i kollektivtrafiknämnden utgör styrgrupp för upphandlingen. Föreliggande ärende ger förslag till inriktning för upphandlingen när det gäller frågor som rör avtalsperiod, avtalsform, drivmedel, utbud och trafikvolym.

Den inriktning som föreslås ligger i linje med det regionala trafikförsörjningsprogrammet för 2021–2016 (RUN/287/2019) och de strategier som där pekas ut för kollektivtrafikens utveckling. Samråd har skett med Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrland, Ragunda kommun samt med trafikföretag genom samråd inför upphandling (SIU). Efter kvalificering av

anbudsgivare ska upphandlingsunderlag publiceras i maj 2023.

Den inriktning som föreslås är vald med hänsyn till vad som är ekonomiskt mest fördelaktigt och den önskade utvecklingen och styrningen av kollektivtrafiksystemet. Inriktningen sammanfattas nedan:

- Avtalslängd: 8,5 år (trafikperiod 2024-12 – 2032-06)
- Avtalsform: produktionsavtal där trafikföretaget ersätts utifrån trafikproduktion
- Drivmedel: Fossilfritt, med valfrihet för emissionfritt
- Linjenät och trafikutbud bygger i huvudsak på tidigare utbud

Utfallet av upphandlingen är svårbedömt och beror på många faktorer; konkurrens vid upphandlingstillfället, anbudsgivare, etcetera. Eventuellt finansieringsbeslut för trafiken kommer att hanteras närmare trafikstart, och resultatet av upphandlingen ligger till grund för beslut om Trafikplan och budget för 2025.

Förslag till beslut

1. Upphandling av busstrafiken av linje 40 ska ske enligt föreslagna principer för linjestreckningar, utbud, avtalslängd, avtalsform och drivmedel.
2. Beslutet om ovanstående principer innebär ett godkännande av upphandlingsunderlaget.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Inriktningsbeslut för upphandling allmän kollektivtrafik linje 40 Östersund - Örnköldsvik
- §11 Kollektivtrafiknämnden Upphandling Allmän kollektivtrafik linje 40 Östersund - Örnköldsvik
- §227 Regionala utvecklingsnämnden Upphandling Allmän kollektivtrafik linje 40 Östersund - Örnköldsvik (RUN/457/2022)

16. Upphandling Särskild kollektivtrafik SÄK 2025 (KTN/66/2023)

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalen ansvarar, i egenskap av regional kollektivtrafik myndighet, för den allmänna kollektivtrafiken i länet. I enlighet med det avtal som tecknats med länets kommuner, Samarbetsavtal om samordning av Särskild Kollektivtrafik och Anropsstyrd allmän kollektivtrafik (RUN/455/2018), ansvarar Region Jämtland Härjedalen dessutom för upphandling och avtal med trafikföretag avseende särskild kollektivtrafik, det vill säga sjukresor, färdtjänst, riksfärdtjänst, närtrafik, skolskjuts och anropsstyrd kollektivtrafik. Uppdraget har fram till juni 2020 utförts av Länstrafiken i Jämtlands län AB, men hanteras därefter inom den egna förvaltningen.

Gällande avtal inom kommunerna Härjedalen, Berg, Bräcke, Ragunda, Östersund och Åre upphör att gälla i juni 2025. Arbetet med en ny upphandling för dessa områden behöver nu starta upp.

Omfattningen av samtliga områden uppgår till ca 130 miljoner kronor årligen och innehåller drygt 100 fordon av olika fordonstyper. Utifrån den preliminära tidplan som tagits fram för upphandlingsprocessen gällande särskild kollektivtrafik i

ovanstående kommuner beräknas tilldelningsbeslut och avtalstecknande kunna ske i mars/april 2024 inför trafikstart juni 2025.

Upphandlingen utförs av Region Jämtland Härjedalen och dialog förs kontinuerligt med berörda intressenter i enlighet med samarbetsavtalet.

Förslag till beslut

1. Upphandlingsprocessen för särskild kollektivtrafik i Härjedalen, Berg, Bräcke, Ragunda, Östersund och Åre påbörjas.
2. Ordförande och vice ordförande i kollektivtrafiknämnden utses till styrgrupp för upphandlingarna. I styrgruppens uppdrag ingår även att godkänna det slutliga anbudsunderlaget.
3. Tilldelningsbeslut och avtalstecknande i ovanstående upphandlingar delegeras till regiondirektör.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Upphandling Särskild kollektivtrafik SÄK 2025

17. Inspel till regionplan 2024–2026 (KTN/30/2023)

Ärendebeskrivning

Enligt Region Jämtland Härjedalens styrmodell (RS/101/2015, fastställd av regionfullmäktige 2021-10-20) ska en rapport med inspel till regionplan med budget redovisas för respektive styrelse och nämnd senast på sammanträden i maj.

I rapporten Inspel till Regionplan med budget för planperioden 2024–2026, redovisar förvaltningsområdet:

- Kort framtidsanalys av vad som är aktuellt och som kan få ekonomisk påverkan
- Redan tagna beslut som påverkar verksamhetens uppdrag och budget 2024
- Förslag till ekonomi i balans
- Förbättringsförslag för ökad kvalitet, service eller produktion vilket visar de inspel där verksamheten ser behov av att utveckla verksamheten

Förslag till beslut

1. Kollektivtrafiknämnden har tagit del av förvaltningsområdets planeringsförutsättningar och inspel inför planperioden 2024–2026 och ska beakta dessa i fortsatt planering.
2. Kollektivtrafiknämnden överlämnar inspelet till regionstyrelsen.

Expedieras till

Regionstyrelsen

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Inspel till regionplan 2024-2026
- Inspel till Regionplan med budget för planperioden 2024–2026
Kollektivtrafiknämnden

18. Trafikbeställning inför operatörsupphandling Norrtåg (KTN/41/2023)

Ärendebeskrivning

Norrtåg AB avser att upphandla trafikoperatör från och med december 2025 då nuvarande trafikavtal upphör. Upphandlingen avser en tidsperiod på upp till 10 år och avtalsformen är produktionsavtal. Det är den upphandlade operatören som bedriver trafiken under varumärket Norrtåg. För att Norrtåg AB ska hinna bli klar med upphandlingen till trafikstart i december 2025 behöver respektive ägare i Norrtåg AB fatta beslut om en trafikbeställning senast sista juni 2023. Norrtågs ambition är att ha fattat ett tilldelningsbeslut kring trafikoperatör senast hösten 2024.

Styrelsen för Norrtåg AB har den 20 april överlämnat ett underlag för beredning, *PM Trafikbeställning inför operatörsupphandling NT 23-39* (reviderad version inkommen 2023-05-05), där trafiken som ska utgöra grund för upphandlingen framgår.

Det är den trafik som kommer att köras i T24 inom Norrtågstrafiken som utgör basutbudet och omfattar, totalt för alla fyra län, sex linjer och 21 fordon. Norrtågs fordonsflotta är begränsad och är med T24 fullt utnyttjad. Det finns inte plats för mer trafik om inte nya fordonsresurser tillförs. I upphandlingsunderlaget kommer utrymme för ytterligare trafikförändringar på lite längre sikt att finnas med. Om det skulle bli aktuellt att utöka trafiken under avtalsperioden kommer eventuella trafikförändringar, utöver basutbudet, hanteras och beslutas av respektive region i ett senare skede.

Nedanstående trafik kommer att utgöra grunden i upphandlingen för sträckan Sundsvall-Östersund-Duved-Storlien:

Trafiken består för T24 av nio dubbelturer på vardagar på huvudsträckan Sundsvall-Östersund, fem på sträckan Östersund-Åre/Duved samt två på sträckan Åre/Duved-Storlien. Under B-period (sommar, jul och nyår) är utbudet på sträckan Sundsvall-Östersund sju dubbelturer, fem för Östersund-Åre/Duved och två för Åre/Duved-Storlien. På helgen trafikeras sträckan Sundsvall-Östersund med fem dubbelturer, Östersund-Åre/Duved med 3,5 dubbelturer och Åre/Duved-Storlien med två dubbelturer.

Förslag till beslut

Kollektivtrafiknämnden föreslår regionfullmäktige

Region Jämtland Härjedalen tillstyrker att operatörsupphandlingen görs i enlighet med inkommen skrivelse från Norrtåg AB ”Trafikbeställning inför operatörsupphandling NT 23-39”.

Expedieras till

Norrtåg AB

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Trafikbeställning inför operatörsupphandling Norrtåg
- PM Trafikbeställning inför operatörsupphandling NT23-39

19. Medborgarförslag om gratis resor med stadstrafikens bussar för seniorer (KTN/25/2023)

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalen har i december 2022 fått in ett medborgarförslag om gratis bussresor för seniorer. I förslaget anges att en viktig del i att må bra som äldre är att kunna röra sig fritt, att kunna ta vara på de möjligheter som finns samt att vara mer aktiv och resa. Därför föreslås att seniorer (65+) ska erbjudas gratis resor med stadstrafikens bussar under den period på dagen när antalet resande är reducerat, förslagsvis 9–14. Förslaget motiveras med att en god friskvård riktad mot äldre människor sparar både liv och pengar, men framför allt att den höjer deras livskvalitet.

Gällande handlingsplan för det Regionala trafikförsörjningsprogrammet 2021 – 2026 anger att ett strategiskt arbete med översyn och utveckling av kollektivtrafikens biljettutbud, prissättning och försäljningsstrategi ska genomföras under 2022–2023. En utredning av biljettutbud och priser inom kollektivtrafiken i Jämtlands län påbörjades därför under våren 2022 med målsättningen att hitta lösningar som bidrar till att göra kollektivt resande mer attraktivt och att öka marknadsandelen.

I nuvarande trafikavtal för stadstrafiken är det operatören som ansvarar för prissättning och biljettutbud. I dagsläget erbjuds seniorrabatt endast på Periodkort (30-dagarsbiljett). I juni 2023 övergår ansvaret för prissättning och biljettutbud till Region Jämtland Härjedalen. Med anledning av detta har utredningen av priser och biljetter i första skedet fokuserat på stadstrafikens biljettutbud, priser och villkor.

Utredningen (RUN/312/2022) presenterades för regionfullmäktige i oktober 2022, § 117, och resulterade bland annat i beslutet om att införa seniorrabatt 25 % på 24-timmarsbiljett och Rabattkort (10 respektive 20 resor). Rabatten på 30-dagarsbiljett behålls oförändrad (280 kronor jämfört med motsvarande biljett för vuxen 750 kronor). Seniorer har idag även 25 % rabatt på en del av biljettutbudet för regiontrafiken (periodbiljetter och 20-resorsbiljetter). Seniorer kan också köpa Seniorkortet, som ger rätt till obegränsat resande i hela Jämtland (stadstrafiken inkluderat). Seniorkortet tecknas för ett helt år och kostar 3 768 kr/år (314 kr/månad). Jämfört med priset för motsvarande biljett för vuxen är rabatten 77 %. En anledning till den höga rabatten på seniorkortet är att seniorer i hög grad reser på andra tidpunkter än den mest belastade trafiken. Den övervägande delen av seniorernas resor sker mitt på dagen, mellan högtrafiken på morgonen (7 – 8) och eftermiddagen (15 – 17).

Under stora delar av 2020–2022 har kollektivtrafiken, precis som övriga samhället, varit kraftigt påverkade av pandemin. Intäkter och resande har som en följd av detta minskat, men ser under de inledande månaderna under 2023 ut att snart vara åter på samma nivåer som innan pandemin. 2019 får därför utgöra en jämförelse för nuvarande nivåer.

Intäkten från Seniorkortet uppgick 2019 till cirka 7 miljoner kronor. Intäkten från övriga biljetter med rabatt för seniorer uppgick under 2019 till cirka 1,5 miljoner kronor. Intäkter som direkt går att hänföra till seniorer uppgick alltså till cirka 8,5 mnkr under 2019. Cirka en fjärdedel av befolkningen i Jämtlands län (31 000 av 132 000) är 65 år eller äldre (seniorer). Av den vuxna befolkningen utgör seniorer cirka 30 %. Eftersom alla typer av biljetter inte erbjuder seniorrabatt kan heller inte de intäkter som seniorer genererar beräknas på ett säkert sätt, då de också köper

”vuxenbiljetter”. Intäkterna från seniorer är alltså minst 8,5 miljoner kronor per år, men troligen 10–12 miljoner totalt sett. Cirka tre fjärdedelar av resorna som görs med olika typer av biljetter som har seniorrabatt, genomförs i stadstrafiken i Östersund. Att införa avgiftsfria resor i stadstrafiken för seniorer skulle sannolikt innebära förlorade intäkter motsvarande 8–10 miljoner kronor per år.

Samtidigt har kollektivtrafiken påverkats negativt på kostnadssidan i takt med framför allt ökade bränslekostnader. Kollektivtrafiken gick med underskott 2022 (totalt – 13,5 miljoner kronor) och prognosticerar i dagsläget ett underskott även för 2023.

Det fortsatta strategiska arbetet med att se över det totala biljettutbudet, rabattkategorier och priszoner i Jämtlands län kommer sannolikt att resultera i fler förändringar i prisstruktur och justering av rabatterade biljettalternativ än de som redan beslutats för stadstrafiken. En mer omfattande konsekvensanalys behöver dock tas fram för att utreda vad olika förslag skulle ha för påverkan på kollektivtrafikens intäkter.

Nyckeln till en högre kostnadstäckningsgrad är att få fler att resa med kollektivtrafiken och en förutsättning för att kunna uppnå detta är att se till att biljettutbudet är lättförståeligt, attraktivt och prisvärt. Hela utredningen beräknas vara klar i under hösten 2023. Med anledning av pågående utredning föreslås att medborgarförslaget avslås.

Förslag till beslut

Kollektivtrafiknämnden föreslår regionfullmäktige

Medborgarförslaget avslås.

Expedieras till

Förslagsställaren

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Medborgarförslag om gratis resor med stadstrafikens bussar för seniorer
- Medborgarförslag om gratis resor med stadstrafikens bussar, för seniorer

20. Anmälan av delegationsbeslut

Delegeringsbeslut

- KTN/52:5/2023 Delegationsbeslut Ombudsinstruktion Föreningsstämma 2023 Intresseföreningen Norrtåg ekonomisk förening
- KTN/64:1/2023 Upphandlingsuppdrag Ny hemsida ltr.se
- KTN/2:3/2023 Delegationsbeslut fattade av chefer - Anställningar 20230304-20230405

21. Anmälan av inkomna handlingar

Anmälningar

- RS/703:24/2021 §42 Regionstyrelsen Överföring av beslutad investeringsbudget från år 2022 till år 2023
- KTN/56:2/2023 Protokoll från Kammarrätten i Sundsvall i mål nr 701-23 (angående överklagat avgörande i Förvaltningsrätten i Härnösand 4236-22)

- KTN/49:4/2023 PM Norrtåg – beslutsprocesser trafikbeställning, tågstrategi och fordon
- KTN/27:2/2023 Dom från förvaltningsrätten i Härnösand i mål nr 4600-22 E
- RS/352:1/2023 Sammanträdesplan för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) 2024
- KTN/51:2/2023 Beslut från Kammarrätten i Sundsvall i mål 426-23
- KTN/49:12/2023 VD-kommentar per 2023-04-30 (bolagsrapportering Norrtåg AB kvartal 1)
- KTN/49:10/2023 Kvalitetsrapport trafik Q1 2023
- KTN/49:11/2023 Kvalitetsrapport ekonomi Q1 2023
- KTN/46:3/2023 Anteckningar från ägarrådsmöte i AB Transitio nr 21 2023-02-02
- KTN/46:4/2023 Information till hyrestagare från AB Transitio avseende säkerhetsskydd
- KTN/56:4/2023 Beslut från Kammarrätten i Sundsvall i mål nr 701-23 (angående överklagat avgörande i Förvaltningsrätten i Härnösand 4236-22)